

Carme Vinyoles

Cofundadora i secretària de l'Associació Valentes i Acompanyades. L'entitat amb seu a Salt ajuda a dones que poden estar en risc de patir un matrimoni forçat. Assegura que és un problema mundial però que a les comarques de Girona fa anys que s'hi lluita i que necessita encara més visibilització i sensibilització.

«Cal més conscienciació i més visibilització d'aquest problema»

► Carme Vinyoles demana que el «desplegament efectiu» a tot Catalunya el protocol d'àmbit català que es va presentar a principis de l'any 2020 perquè permetrà detectar i aflorar més casos

EVA BATLLE. SALT

■ Els matrimonis forçats centren l'activitat de l'Associació Valentes i Acompanyades i la seva secretària i cofundadora explica com es tracta el tema en l'actualitat.

❓ **Es coneixen tots els casos que hi ha de matrimonis forçats?**

❗ No. Es tracta d'una violència contra els drets de les dones que encara està molt invisibilitzada. Molts casos no surten a la superfície i per entendre-ho cal comprendre el que representa un matrimoni forçat. És la coacció que exerceix una família o un entorn comunitari contra aquestes joves perquè acceptin casar-se amb algú que la família decideix. Elles no hi estan d'acord i aquesta pressió té moltes formes de manifestar-se diferents.

❓ **És un tipus de violència masculista molt difícil de detectar?**

❗ Sí, a més moltes noies fora de l'àmbit familiar se senten molt desprotegides sinó tenen el suport que necessitarien per poder trencar amb aquesta pressió. Això fa que costi, que sigui difícil detectar i que elles si no se senten en un entorn segur i de confiança no s'atreveixin a expressar el que realment els està passant. Aquí és on treballem l'Associació Valentes i Acompanyades.

❓ **Com s'aconsegueix que les noies confiïn en algú extern?**

❗ Nosaltres treballem a través de les referents, que són noies del propi grup comunitari i que han passat per quelcom semblant i que ara estan empoderades. Amb elles poden comunicar-se i poden establir

Carme Vinyoles, ahir a Girona.

MARC MARTÍ

aquest espai de relació i confiança perquè vagi sorgint tota la problemàtica i la violència que estan passant.

❓ **Quantes noies han atès des que va néixer l'associació?**

❗ Des de l'any 2014 hem atès més de 150 noies en diferents graus. Cada cop hi ha més noies que s'atrevint a dir que no volen pas-

sar per aquest matrimoni.

❓ **La invisibilitat d'aquestes unions forçades com es pot revertir?**

❗ Les dades concretes d'aquest fenomen són molt difícils de determinar. El que cal és més conscienciació i fer més visible aquest problema, que més dones es puguin sentir més acompanyades des del moment que hagin de sortir de l'entorn

familiar, de forma afectiva des de les administracions, per les entitats, etc. Que puguin fer aquest pas i que elles serveixin d'alguna manera de model per altres que també es trobin en una situació semblant i anar fent com una taca d'oli.

❓ **Quin és l'objectiu final quan tracten una noia?**

❗ L'important és que cada una que

surt d'aquest ambient, ja és un referent per altres que també s'hi emmirallen i sobretot si aquesta que surt pot tenir una bona acollida per part d'entitats i pot fer una trajectòria de vida que pugui ser exitosa. Al final és que puguin relacions lliures.

❓ **Des que van començar a treballar creu que s'han fet més passos per donar a conèixer els matrimonis forçats?**

❗ La llei per les eradicacions de les violències masculistes del 2018 és pionera en el sentit que per primera vegada l'Estat espanyol incorpora aquestes violències que es produeixen a l'àmbit comunitari com són el matrimoni forçat i la mutilació genital femenina com una violència masculista. El que passa és que això queda posat en la llei però no necessàriament vol dir que es treballi per intentar evitar que es produeixin. En el cas de la mutilació genital femenina té un recorregut i és una violència més visible; en canvi matrimoni forçat hi ha una pressió i poder-la demostrar és més complex. Però amb la feina que estan fent també Mossos amb un protocol intern i entitats com la nostra ho fem més visible.

❓ **Per què no es denuncien tots els casos a la policia?**

❗ La dificultat és que es tractaria de denunciar un pare o una mare i això és molt diferent que potser una parella que has tingut al llarg de la vida i que t'ha maltractat. Fins i tot costa a les víctimes de violència masculista, imagina amb 16 a 18 anys que tinguis pressió dels pares per casar-te. A més, són famílies que s'estimen però que tenen aquesta tradició tan arrelada que a vegades complir això passa per damunt de tot.

❓ **Catalunya té un protocol propi sobre les unions forçades. Com el veu?**

❗ Es va presentar a principis de l'any 2020 i busca anar estenent a tot el territori una xarxa d'agents que puguin contribuir a la detecció de casos i establir un model d'intervenció que no sigui només el que fem nosaltres Valentes i Acompanyades. Trobo molt important més que mai, el desplegament efectiu del protocol a tot l'àmbit català perquè es podrien detectar moltes més situacions de risc i potser impediria que situacions molt dures es produeixin.

Familiars de les germanes de Terrassa assassinades, detinguts al Pakistan. POLICIA DE PUNJAB

grupades a Catalunya segueixen amb aquest maltractament perquè el matrimoni no és consentit», explica Parella.

Des d'aquella presentació, Parella i el seu equip han fet més de 40 formacions a diferents treballadors de l'administració. Cursos en totes les comarques catalanes en els quals han participat treballadors dels serveis socials, esco-

les, metges o tècnics de joventut, entre altres.

«És molt important tenir petits radars que puguin detectar els casos: saber en què consisteix, signes d'alarma...», prossegueix. «El que passa és que no és suficient, s'ha de treballar amb les diferents comunitats de migrants i aconseguir recursos i finançament», avisa Parella.

En aquest sentit, insisteix en la necessitat d'ampliar aquesta formació i sensibilització entre totes les comunitats de migrants,

«És molt important tenir petits radars que puguin detectar els casos», explica una sociòloga de la UAB

especialment entre aquelles en els països de les quals els matrimonis per força continuen estant plenament normalitzats. «No es tracta d'estigmatitzar, a Espanya

fa relativament poc això també passava. Però és necessari anar trencant falsos mites i creences perquè siguin les pròpies comunitats les que aturin aquestes pràctiques i puguin activar també les alarmes. I només ho farem si anem fins ells», afegeix.

Dos anys després de la posada en marxa del programa, l'experta demana aplicar la segona i tercera fase del protocol. Entre elles, destaca l'acompanyament a les víctimes i el treball per a la seva recuperació.